

Wyniki ekspertyzy entomologicznej dla obszaru Natura 2000
Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091
na potrzeby projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16
pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów
Natura 2000”

mgr Ewelina Myśków

mgr Marlena Zawisza

TACTUS Aleksandra Szurlej – Kiełańska

ul. Marcinkowskiego 61/10

58-105 Świdnica

- Obszar obejmuje ochroną doliny dwóch potoków: Oleśnica i Potok Boguszycki. Większość obszaru zajmują tereny otwarte, zdominowane przez pola uprawne, głównie kukurydzy, pozostałą część obszaru stanowią wilgotne siedliska łąkowe i pastwiska.
- Powierzchnia obszaru wynosi **1118.81 ha**.
- Obszar został utworzony przede wszystkim dla ochrony jednej z najważniejszych na Dolnym Śląsku populacji **czerwończyka fioletka** *Lycaena helle*, związanego z ekstensywnymi łąkami wilgotnymi z rdestem węzownikiem. Licznie występuje również **czerwończyk nieparek** *Lycaena dispar*.
- Według SDF-u w obszarze występują również **pachnica dębowa** *Osmoderma eremita* i **trzepla zielona** *Ophiogomphus cecilia*

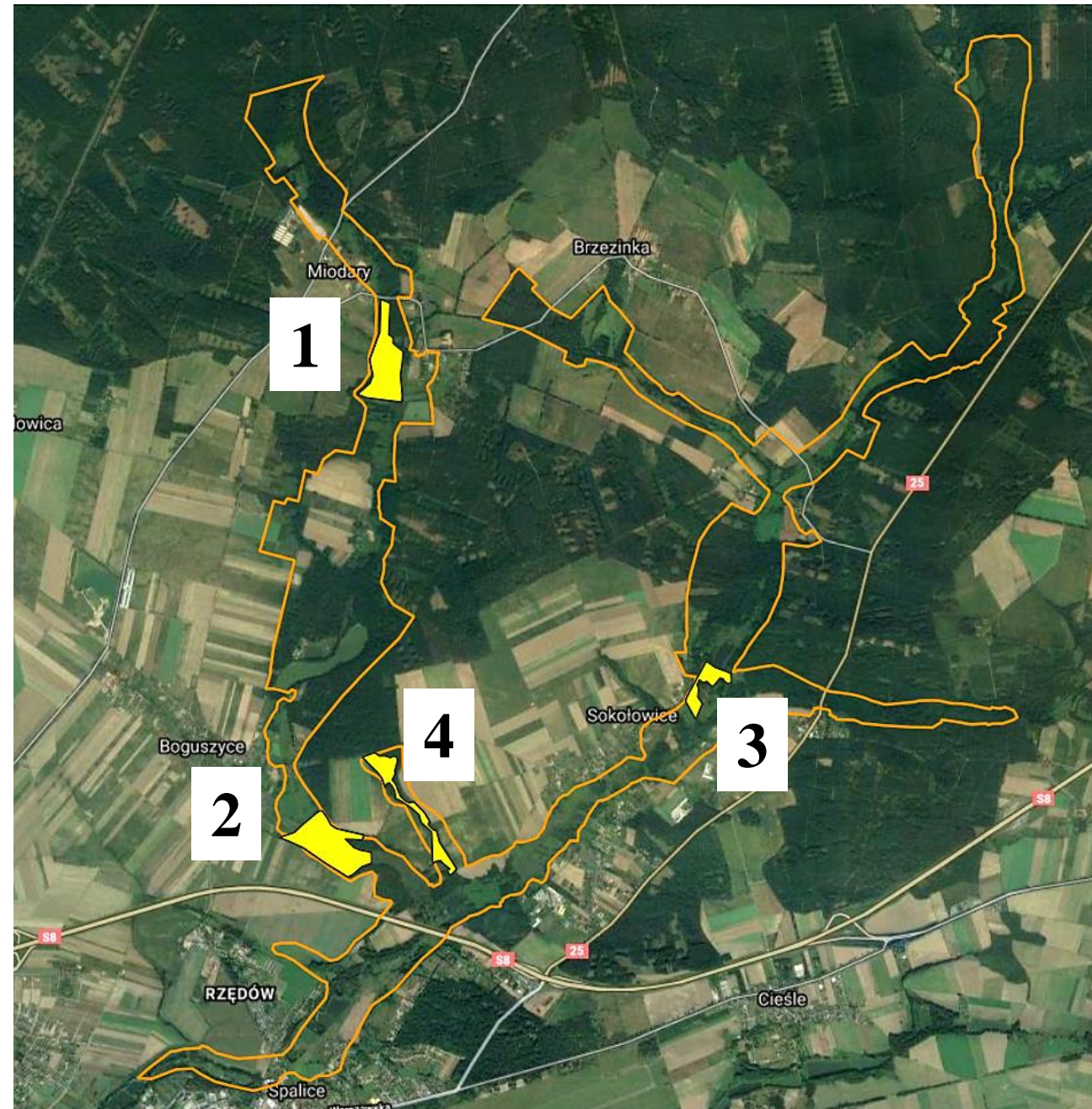
Czerwończyk fioletek *Lycaena helle* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Stanowisko 1 - Silnie zarośnięte, niekoszone wilgotne łąki. Do dominujących gatunków roślin należy pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), ostrożeń warzywny (*Cirsium oleraceum*), nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*) oraz rośliny jednoliścienne. Rdest wężownik występuje średnio licznie.

- Liczba zaobserwowanych osobników dorosłych: **1**

Stanowisko 2 - Ekstensywnie koszone wilgotne łąki ze stosunkowo dużym bogactwem flory naczyniowej na północy Potoku Boguszyckiego. Na południe łąki niekoszone, w większości porośnięte turzycami i trzcina, z nielicznie występującym rdestem wężownikiem.

- Liczba zaobserwowanych osobników dorosłych: **0**

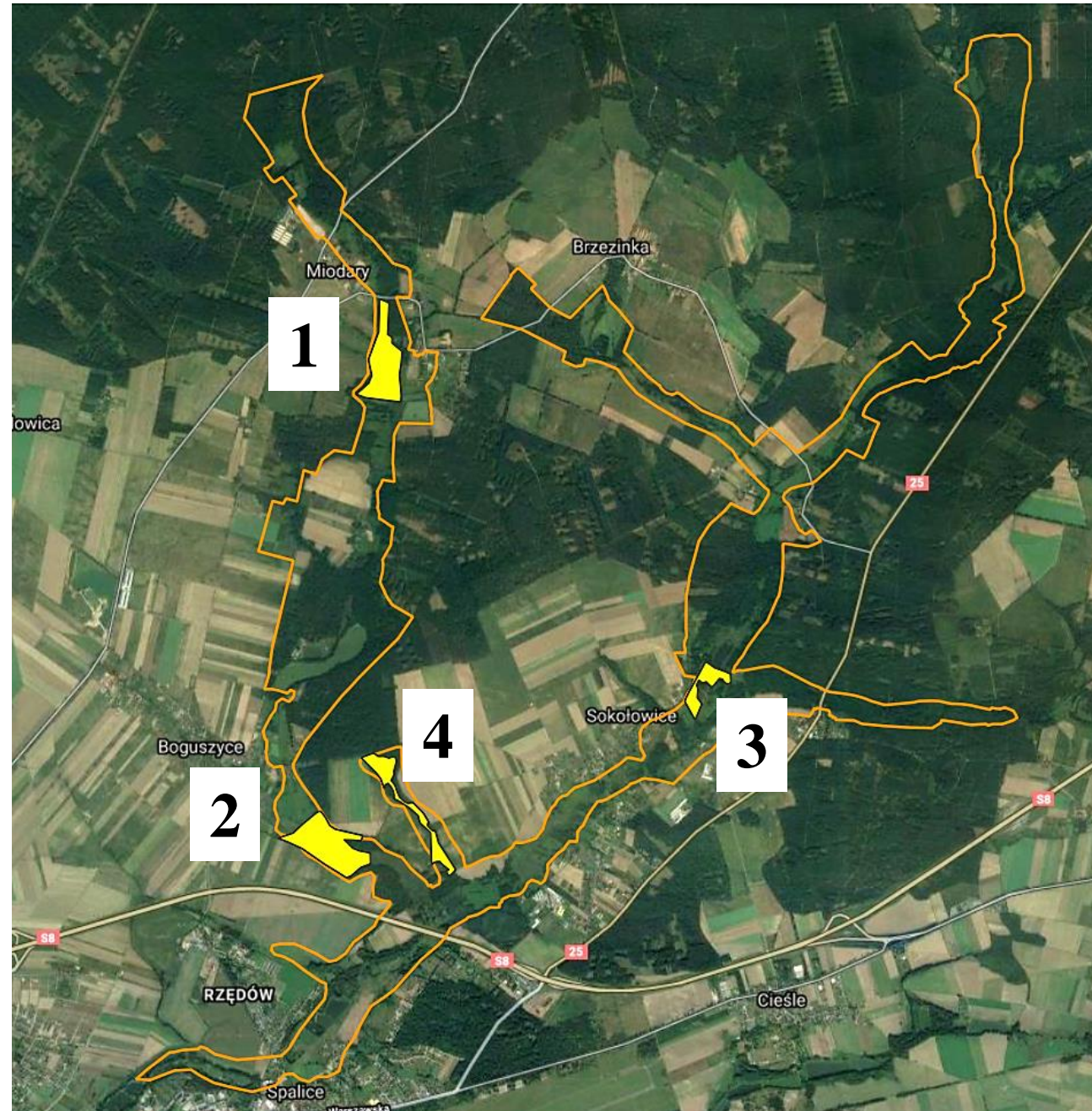
Czerwończyk fioletek *Lycaena helle* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Stanowisko 3 - W południowej części stanowiska zarastające ekspansywnymi bylinami łąki wilgotne. Mimo braku oznak koszenia wciąż obecne są gatunki roślin takie jak rdest wężownik czy krwawnica pospolita. Północne fragmenty łąk koszone, bez zbierania biomasy. Rdest wężownik występuje licznie.

- Liczba zaobserwowanych osobników dorosłych: **10 (odnaleziono kilkanaście jaj)**

Stanowisko 4 - Mozaika intensywnie koszonych łąk o stosunkowo dużym bogactwie flory naczyniowej, miejscami zarastające ekspansywnymi gatunkami roślin jedno- i dwuliściennych. Rdest wężownik występuje licznie.

- Liczba zaobserwowanych osobników dorosłych: **6 (odnaleziono kilkanaście jaj)**

Stan ochrony **czerwończyka fioletka** *Lycaena helle*

Nazwa gatunku	Numer stanowiska	Ocena stanu populacji	Ocena stanu siedliska	Perspektywy ochrony	Ocena stanu ochrony stanowiska	Ogólna ocena stanu ochrony gatunku w obszarze
4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	1	U2	U2	U2	U2	U2
	2	U2	U2	U2	U2	
	3	U2	U2	U2	U2	
	4	U2	U2	U2	U2	

Perspektywy ochrony

Stanowisko 1

W przeszłości siedlisko licznej populacji motyla, obecnie odnaleziono 1 samicę oraz nie odnaleziono stadiów preimaginalnych na rdeście wężownika. Długoletnie zaniechania w koszeniu lub wypasie oraz dodatkowa eutrofizacja spowodowały sukcesję bylin inwazyjnych oraz ekspansywnych, a w konsekwencji prawie całkowity zanik siedliska. Perspektywy zachowania są złe.

Stanowisko 2

Fragmety łąk na północ od Boguszyckiego Potoku są regularnie koszone, z większą liczebnością rośliny żywicielskiej oraz bogatą florą roślin nektarodajnych. Tereny na południe od potoku od lat nie są koszone ani wypasane - doszło do ekspansji turzyc i trzciny, co spowodowało zagłuszenie rośliny żywicielskiej. Perspektywy zachowania są złe.

Fot.1. Imago czerwończyka fioletka (stan. 1)

Perspektywy ochrony

Stanowisko 3

Przywrócenie kośnego użytkowania wszystkich łąk znacząco polepszyłoby parametry siedliska dla gatunku. Do dokonania pełnej oceny stanu populacji wymagana jest kontrola w przyszłym sezonie wegetacyjnym. Na chwilę obecną perspektywy oceniono jako złe.

Stanowisko 4

Siedlisko z dobrymi perspektywami dla ochrony gatunku, celem pełnej oceny należy powtórzyć poszukiwania stadiów imaginalnych w kolejnym sezonie wegetacyjnym w bardziej odpowiednim terminie.

Fot.2. Regularnie koszona łąka z rdestem wężownikiem (stan. 4)

Zagrożenia istniejące

- **I01** Obce gatunki inwazyjne – Występowanie zwartych płatów nawłoci kanadyjskiej na łąkach (**stan. 2, 3 i 4**) lub w sąsiedztwie siedliska (**stan. 1**)
- **I02** Problematyczne gatunki rodzime - Łąki intensywnie zarastają ostrożeńcami, trzciną, turzycami oraz pokrzywą, zagłuszając rośliny żywicielskie oraz nektarodajne (**wszystkie stanowiska**)
- **A03.03** Zaniechanie/brak koszenia - Łąka zdominowana przez wysokie byliny, zalegająca sucha biomasa skutecznie zagłusza niską ruń, w tym rośliny nektarodajne i żywicielskie dla motyli (**stan. 1**), większość obszaru łąki zdominowana przez turzycę oraz trzcinę (**stan. 2**), południowa część obszaru w wyniku zaniechania użytkowania zdominowana przez turzycę, zagłuszone rośliny dwuliścienne osiągają znaczące rozmiary (**stan. 3**).

Fot.3. Niekoszona łąka, zarastająca turzycami i z wkraczającą nawłocią kanadyjską (stan. 2)

Zagrożenia istniejące

- **A11** Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej - Na łące czuć było woń świeżo wylanej gnojowicy (**stan. 1 i 2**).
- **A03.01** Intensywne koszenie lub intensyfikacja - Łąka została całkowicie wykoszona przed pojawem motyli, brak pozostawienia powierzchni niekoszonej znacznieubożył bazę roślin nektarodajnych dla motyli (**stan. 2**).
- **J02.01.01** Budowa polderów - Część stanowiska uległa zniszczeniu w wyniku wykopania stawu (**stan. 3**).
- **K02.01** Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - Część stanowiska ulega zarastaniu przez turzyce (**stan. 4**).
- **A02** Zmiana sposobu uprawy - Ponad 50% stanowiska uległo zniszczeniu, wsiano na stanowisku mieszankę traw szlachetnych z dominacją życicy trwałej (**stan. 4**).

Fot.4. Płat łąki zarastający ekspansywnymi bylinami (stan. 3)

Zagrożenia potencjalne

- **K02.01** Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - Prawdopodobna jest sukcesja olszy czarnej, brzozy i wierzby (wszystkie stanowiska).
- **J02.05.03** Modyfikowanie akwenów wód stojących - W obszarze wybudowano bardzo dużo stawów rybnych, możliwe dalsze przekształcanie siedlisk łąkowych pod budowę stawów (**stan. 1 i 2**).
- **A06** Roczne i wieloletnie uprawy niefalwne - Z uwagi na przekształcenia łąk w pola w obszarze, należy przedsięwziąć wszelkie środki kontroli, aby nie dopuścić do tych działań na stanowisku (**stan. 2 i 4**).
- **A02.03** Usuwanie trawy pod grunty orne - Przekształcanie łąk w pola uprawne (**stan. 1**).

Działania ochronne

- Dla czerwończyka fioletka, zaplanowane i konsekwentnie przestrzegane działanie ochronne w postaci ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno – pastwiskowego lub pastwiskowego spowoduje poprawę ocen wskaźników, parametrów i ocen na stanowiskach oraz oceny ogólnej w obszarze co najmniej o jedną w górę, czyli z ocen U2 do U1 oraz z U1 do FV.
- Kluczowe znaczenie dla stanu zachowania gatunku w obszarze ma szybka poprawa wskaźników *bazy pokarmowej i zarastania ekspansywnymi bylinami*. Poprawa oceny stanu siedliska do oceny co najmniej U1 pozwoli zaobserwować czy na stan populacji mają wpływ inne czynniki, np. używanie pestycydów na sąsiednich polach, susze, zmiany klimatyczne czy ustępowanie rośliny pokarmowej.

Działanie obligatoryjne:

1. Ekstensywnego użytkowanie na łąkach: kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe.
2. Zwalczanie roślin inwazyjnych: nawłoci kanadyjskiej i niecierpka drobnokwiatowego poprzez wykaszanie, z pominięciem osobników szczawi, wraz z zebraniem i usunięciem skoszonej biomasy. Działanie należy wykonywać kosiarką, przez okres 5 lat dwa razy w przeciągu sezonu wegetacyjnego w terminie między 15 a 30 czerwca oraz po 15 sierpnia, w kolejnych 5 latach jedno koszenie w terminie między 15 a 30 czerwca.
3. Zwiększenie nadzoru nad obszarem. Egzekwowanie wydawanych warunków decyzji środowiskowych, administracyjnych. Regularna kontrola przestrzegania wymogów aktualnego PROW.
4. Usuwanie śmieci i składowanego bezprawnie gruzu na stanowisku gatunku. przywrócenie siedliska do stanu pierwotnego.

Działania ochronne

Działanie fakultatywne:

Przywrócenie ekstensywnego użytkowania na łąkach zgodnie z obowiązującym PROW 2014 - 2020, w ramach pakietów nr 4.1, 4.4 i 4.5., a w okresie późniejszym, wymogów analogicznych programów wsparcia dotyczących ekstensywnego użytkowania siedlisk łąkowych najbardziej zbliżonych do działań 4.1, 4.4 lub 4.5.

Koszenie łąki co roku po 15 sierpnia wraz zebraniem i usunięciem skoszonej biomasy. Brak nawożenia. W miejscach o zwiększonym zagęszczeniu rośliny żywicielskiej motyla wprowadzić zakaz włókowania oraz wyznaczyć powierzchnie niekoszone. Jeżeli roślina żywicielska rozmieszczona jest na działce równomiernie, powierzchnie niekoszone należy wyznaczać w miejscach osłoniętych od strony północnej i/lub zachodniej.

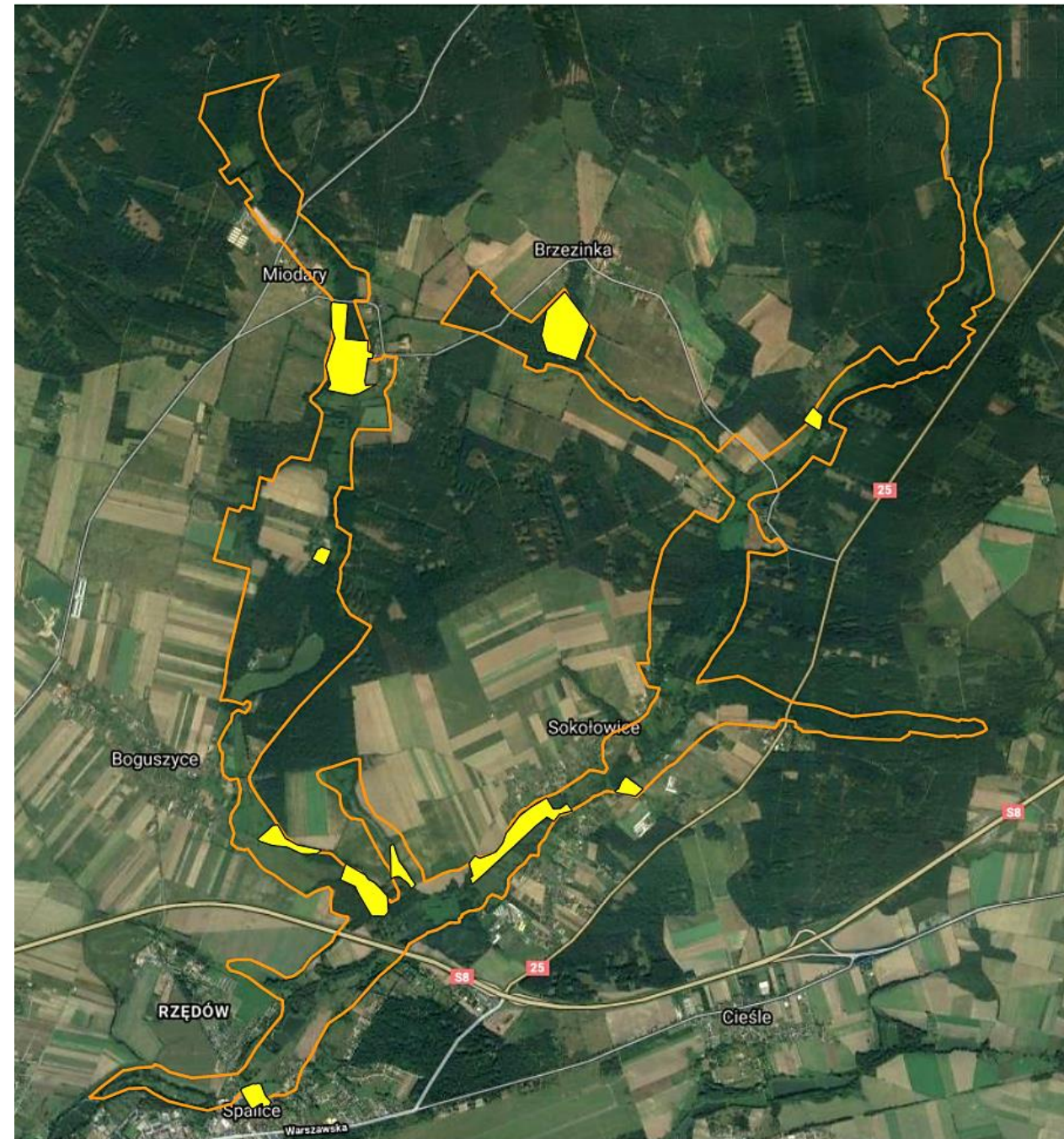
W sytuacji zagrożenia nadmiernym rozprzestrzenieniem się roślin ekspansywnych i/lub inwazyjnych zaleca się dodatkowe koszenie łąki co roku w terminie 15–30 czerwca. Oceny powyższego zagrożenia dokonuje ekspert botanik w ramach wykonywania dokumentacji, kwalifikującej daną łąkę do odpowiedniego programu PROW, raz na 5 lat.

1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (Haworth, 1802)

- Stwierdzono 10 stanowisk gatunku
- Najczęściej są to wilgotne łąki, koszone lub niekoszone (**8 stanowisk**), pozostałe to wilgotne zarośla (**jedno stanowisko**) i pas szuwarów (**jedno stanowisko**)

Stan ochrony gatunku w obszarze: **FV**

- Zgodnie z metodyką GIOŚ dla czerwończyka nieparka nie nadaje się ocen stan populacji, stanu siedliska i perspektyw ochrony na poziomie stanowiska. Opisowe oceny wskaźników znajdują się w kartach obserwacji.
- Ocena została nadana na podstawie metodyki GIOŚ, dostosowanej do poziomu obszaru Natura 2000, tzn. ocena zależy od liczby kwadratów 5x5 km, w których stwierdzono czerwończyka nieparka w stosunku do wszystkich kwadratów 5x5 km w obszarze. Stosunek ten wynosi 100%, czyli gatunek stwierdzono we wszystkich kwadratach.

Zagrożenia istniejące

Kryterium oceny ogólnej czerwończyka nieparka na podstawie obecności nie oddaje stanu siedliska, który zawarty jest w kartach obserwacji. Dlatego, mimo iż ocena ogólna wynosi FV, opisy wskaźników stanu siedliska, czyli *baza pokarmowa, rodzaj środowiska i rośliny nektarodajne*, wskazują że większość stanowisk gatunku jest złej jakości: silnie zarośnięta i nieużytkowana, zarośnięta nawłocią kanadyjską, trzciną lub turzycami, o małej powierzchni, z małą liczbą roślin pokarmowych, z ubogą bazą roślin nektarodajnych.

- **I01 Obce gatunki inwazyjne** – Występowanie zwartych płatów nawłoci kanadyjskiej na łąkach (**stan. 2, 3, 7, 8, 9 i 10**) lub w sąsiedztwie siedliska (**stan. 1**)
- **I02 Problematyczne gatunki rodzime** - Łąki intensywnie zarastają ostrożeńcami, trzciną, turzycami oraz pokrzywą, zagłuszając rośliny żywicielskie oraz nektarodajne (**stan. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 i 10**)
- **A03.03 Zaniechanie/brak koszenia** - Łąki zdominowana przez wysokie byliny, zalegająca sucha biomasa skutecznie zagłusza niską runę, w tym rośliny nektarodajne i żywicielskie dla motyli (**stan. 1**), większość obszaru łąki zdominowana przez turzyce oraz trzcinę (**stan. 2**), łąka zdominowana przez rośliny jednoliścienne (**stan. 5**), niespasane płaty łąk są silnie zarośnięte przez trzcinę oraz turzyce (**stan. 6**), łąka silnie zarasta przez turzyce (**stan. 9**)

Fot.5. Niekoszona łąka, zarastająca turzycami i trzciną

Zagrożenia istniejące

- **A11** Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej - Na łące czuć było woń świeżo wylanej gnojowicy (**stan. 1**)
- **K02.01** Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - Część stanowiska ulega zarastaniu przez turzyce (**stan. 10**)
- **A02** Zmiana sposobu uprawy - Ponad 50% stanowiska uległo zniszczeniu, wsiano na stanowisku mieszankę traw szlachetnych z dominacją życicy trwałej (**stan. 10**)

Fot.5. Niekoszona łąka, zarastająca krzewami, pokrzywą i nawłocią kanadyjską

Zagrożenia potencjalne

- **K02.01** Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - Prawdopodobna jest sukcesja turzyc, olszy czarnej, brzozy i wierzby (**stan. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10**).
- **J02.05.03** Modyfikowanie akwenów wód stojących - W obszarze wybudowano bardzo dużo stawów rybnych, możliwe dalsze przekształcanie siedlisk łąkowych pod budowę stawów (**stan. 1, 3, 4, 5, 7**).
- **A02.03** Usuwanie trawy pod grunty orne - Z uwagi na przekształcenia łąk w pola w obszarze, może dojść do zmniejszenia potencjalnych siedlisk gatunku (**stan. 1, 3, 6**).
- **A03.03** Zaniechanie/brak koszenia - Zaniechanie koszenia spowoduje degradację siedliska w podobny sposób do sąsiednich płątów łąk (**stan. 4, 7**).
- **I01** Obce gatunki inwazyjne - Zachowanie obecnego sposobu użytkowania spowoduje ekspansję roślin inwazyjnych i utratę walorów siedliska (**stan. 5, 6**).
- **J03.01** zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - Z uwagi na niewielką powierzchnię stanowiska, należy spodziewać się jego zarośnięcia lub zniszczenia w przebiegu praktyk rolniczych.
- **A06** Roczne i wieloletnie uprawy niedrzewne - Z uwagi na przekształcenia łąk w pola w obszarze, należy przedsięwziąć wszelkie środki kontroli, aby nie dopuścić do tych działań na stanowisku (**stan. 10**).

Działania ochronne

- Poprawa wskaźnika *bazy pokarmowej* nastąpi poprzez zwiększenie liczby dostępnych szczawi na stanowisku. Na skutek użytkowania kośnego zmniejszeniu ulegnie pokrycie ekspansywnych i inwazyjnych roślin na stanowiskach, tym samym poprawie ulegną wskaźniki *rodzaj środowiska i rośliny nektarodajne*.

Działanie obligatoryjne:

1. Ekstensywnego użytkowanie na łąkach: kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe.
2. Zwalczanie roślin inwazyjnych: nawłoci kanadyjskiej i niecierpka drobnokwiatowego poprzez wykaszanie, z pominięciem osobników szczawi, wraz z zebraniem i usunięciem skoszonej biomasy. Działanie należy wykonywać kosiarką, przez okres 5 lat dwa razy w przeciągu sezonu wegetacyjnego w terminie między 15 a 30 czerwca oraz po 15 sierpnia, w kolejnych 5 latach jedno koszenie w terminie między 15 a 30 czerwca.

Fot.5. Niekoszona łąka, zarastająca krzewami, jeżynami, pokrzywą i nawłocią kanadyjską

Działania ochronne

- Poprawa wskaźnika *bazy pokarmowej* nastąpi poprzez zwiększenie liczby dostępnych szczawi na stanowisku. Na skutek użytkowania kośnego zmniejszeniu ulegnie pokrycie ekspansywnych i inwazyjnych roślin na stanowiskach, tym samym poprawie ulegną wskaźniki *rodzaj środowiska* i *rośliny nektarodajne*.

Działanie fakultatywne:

Przywrócenie ekstensywnego użytkowania na łąkach zgodnie z obowiązującym PROW 2014 - 2020, w ramach pakietów nr 4.1, 4.4 i 4.5., a w okresie późniejszym, wymogów analogicznych programów wsparcia dotyczących ekstensywnego użytkowania siedlisk łąkowych najbardziej zbliżonych do działań 4.1, 4.4 lub 4.5.

Koszenie łąki co roku po 15 sierpnia wraz zebraniem i usunięciem skoszonej biomasy. Brak nawożenia. W miejscach o zwiększonym zagęszczeniu rośliny żywicielskiej motyla wprowadzić zakaz włókowania oraz wyznaczyć powierzchnie niekoszone. Jeżeli roślina żywicielska rozmieszczona jest na działce równomiernie, powierzchnie niekoszone należy wyznaczać w miejscach osłoniętych od strony północnej i/lub zachodniej.

W sytuacji zagrożenia nadmiernym rozprzestrzenieniem się roślin ekspansywnych i/lub inwazyjnych zaleca się dodatkowe koszenie łąki co roku w terminie 15–30 czerwca. Oceny powyższego zagrożenia dokonuje ekspert botanik w ramach wykonywania dokumentacji, kwalifikującej daną łąkę do odpowiedniego programu PROW, raz na 5 lat.

Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* Scopoli, 1763

- Inwentaryzacja terenowa nie wykazała obecności pachnicy dębowej w obszarze. Stwierdzono tylko jeden dziuplasty i próchniejący dąb szypułkowy, który może stanowić potencjalne miejsce rozwoju gatunku. Oprócz tego obserwowano jedynie zdrowe drzewa, które w przyszłości mogą stać się siedliskiem gatunku.
- Ze względu na kryptyczny tryb życia gatunku i trudności w wykrywaniu małych lub wysoko położonych dziupli oraz dziupli z niewykształconym otworem nie można wykluczyć występowania gatunku w obszarze.
- Nawet w przypadku niewystępowania gatunku w wyniku usuwania próchniejących, dziuplastych dużych drzew, wprowadzenie działań ochronnych potencjalnych siedlisk spowoduje, że obszar może zostać ponownie zasiedlony w wyniku migracji dorosłych osobników.
- **Mimo braku stwierdzenia występowania śladów obecności gatunku w obszarze, utrzymuje się ocenę stanu populacji, a tym samym gatunek na liście przedmiotów ochrony, ze względu na obecność potencjalnych siedlisk rozwoju w obszarze, a także na możliwość ujawnienia się obecności gatunku w przyszłości lub też ponownego zasiedlenia obszaru przez migrujące osobniki.**

Zagrożenia istniejące

- **B02.01.01** Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) - W nowych nasadzeniach dominuje sosna zwyczajna i świerk pospolity, a zbyt mały jest udział dębu szypułkowego i innych drzew liściastych (lipa, buk, wiąz), które w przyszłości będą tworzyć miejsce rozwoju pachnicy.
- **B02.02** Wycinka lasu - Wycinka dużych połaci lasu bez pozostawiania części płątów ze starodrzewiem lub drzew dojrzałych.
- **B02.04** Usuwanie martwych i umierających drzew - Usuwanie próchniejących, dziuplastych i obumierających drzew jako miejsce rozwoju „szkodników” i jako nieprzydatnych gospodarczo.
- **A11** Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej - Usuwanie pojedynczych drzew oraz zadrzewień śródpolnych i na łąkach, wzdłuż dróg polnych i na miedzach.
- **G05.06** Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych - Usuwanie drzew z krajobrazu kulturowego: alej i szpalerów przydrożnych, drzew przy budynkach, na podwórzach, przy zabytkowych zabudowaniach, starych gospodarstwach, folwarkach, w starych parkach itp.

Zagrożenia potencjalne

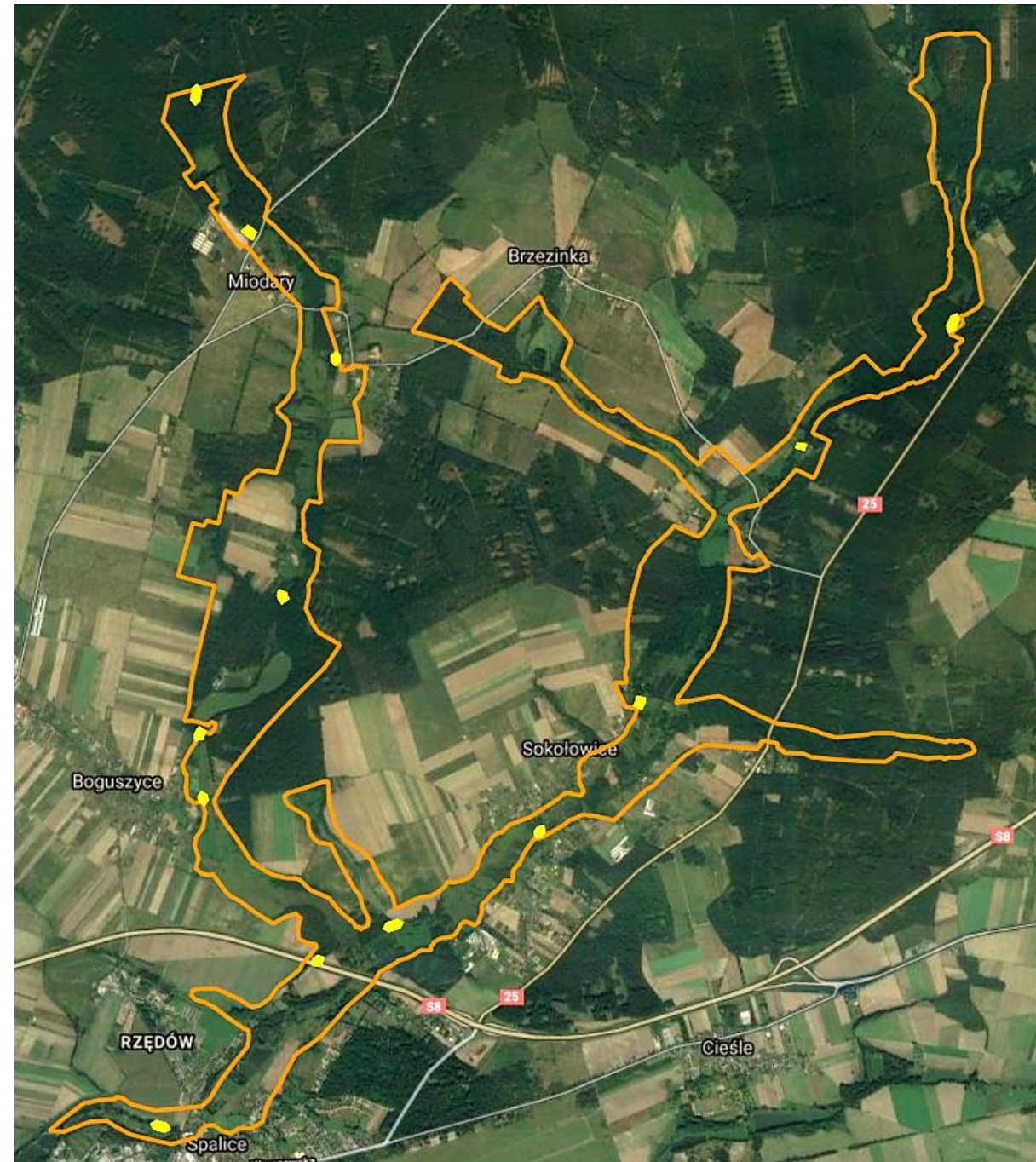
- **J03.01** Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - W wyniku usuwania drzew w sytuacjach wymienionych w zagrożeniach istniejących w przyszłości będzie następowało stopniowe kurczenie się potencjalnych miejsc rozwoju pachnicy aż do całkowitego zaniku

Działania ochronne

- Najskuteczniejszym działaniem ochronnym dla pachnicy dębowej jest bierna ochrona drzewostanów. Jedynie konsekwentny zakaz usuwania drzew, nie tylko dużych, próchniejących i dziuplastych, ale wszystkich, ponieważ dla przetrwania gatunku w dłuższej perspektywie konieczne jest zapewnienie ciągłości pojawiania się odpowiednich dziupli, mogących stanowić w przyszłości miejsce rozwoju pachnicy, zagwarantuje odbudowę populacji gatunku w obszarze i osiągnięcie nadanych ocen referencyjnych na poziomie U1.
1. Zachowanie i utrzymanie potencjalnych miejsc rozwoju gatunku poprzez pozostawianie wszystkich drzew, zwłaszcza próchniejących, dziuplastych, obumierających i martwych powyżej 60 cm pierśnicy do naturalnej śmierci i rozpadu, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego. W przypadku wystąpienia powyższych zagrożeń prace zaplanować i prowadzić we współpracy z organem sprawującym nadzór nad obszarem oraz specjalistą entomologiem. Zaplanować i przeprowadzić działania kompensacyjne zapewniające ciągłość siedliska gatunku w obszarze.

Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia* (Geoffroy in Fourcroy, 1785)

- Inwentaryzacja terenowa nie wykazała obecności gatunku w obszarze.
- W przypadku trzepli zielonej, nie ma możliwości, aby gatunek zasiedlił rzekę Oleśnicę i Potok Boguszycki. Naturalne dla tych cieków warunki siedliskowe: bardzo mała szerokość i głębokość koryta, bardzo niski poziom wody, czasami brak wody w korycie i muliste podłoże są niekorzystne dla gatunku (nie mają cech optymalnego siedliska dla gatunku), ich zasiedlanie w przeszłości mogło mieć jedynie charakter sporadyczny, jeśli w ogóle występowało
- Umieszczenie trzepli zielonej na liście przedmiotów ochrony nastąpiło w wyniku pierwotnego błędu naukowego.
- **Proponuje się usunięcie gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Dziękuję za uwagę